

Memòria del curs 2011·2012

Institut de Ciències de l'Educació
de la Universitat de Barcelona

L'organització de l'ICE

3

L'equip humà

5

Activitats formatives

8

Educació i comunitat

25

Recerca

28

Publicacions

34

L'organització de l'ICE

Àmbits d'actuació

- Formació de professorat d'educació infantil, primària, secundària formació professional
- Formació de professorat universitari
- Educació i comunitat
- Recerca
- Publicacions
- Administració i serveis

<http://www.ub.edu/ice/organitzacio/index.htm>

Equip de direcció

Director	Antoni Sans Martín
Director adjunt	Xavier M. Triadó Ivern
Secretari/a	Mercedes Gracenea Zugarramurdi
Caps de secció	Carme Albaladejo Marcet Educació Infantil, Primària, Secundària i Formació Professional
	Francesc Martínez Olmo Recerca
	Teresa Pagès Costas Universitat
	Enric Prats Gil Educació i Comunitat
	Marta Ollé Figueras Administració i Serveis

<http://www.ub.edu/ice/seccions>

L'equip humà

Per dur a terme les tasques de formació, d'investigació, d'assessorament i de producció de materials i, en definitiva, de presència de la Universitat de Barcelona, a través de l'ICE, en els contextos educatius als quals es fa referència al llarg de la memòria, han col·laborat amb nosaltres:

Professorat amb adscripció a l'ICE

- Juan Antonio Amador Campos, del Departament de Personalitat, Avaluació i Tractament Psicològic;
- Núria Lorenzo Ramírez, del Departament de Didàctica i Organització Educativa;
- Francesc Martínez Olmo, del Departament de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació;
- Mercedes Gracenea Zugarramurdi, del Departament de Microbiologia i Parasitologia Sanitàries,
- Teresa Pagès Costas, del Departament de Fisiologia (Biologia);
- Joan Perera Parramon, del Departament de Didàctica de la Llengua i la Literatura;
- Enric Prats Gil, del Departament de Teoria i Història de l'Educació;
- Lilitana Tolchinsky Brenman, del Departament de Lingüística General;
- Xavier Triadó Ivern, del Departament d'Economia i Organització d'Empreses.

Professorat amb dedicació a l'Institut

- M. Teresa Colén Riau, del Departament de Didàctica i Organització Educativa;
- Joan Guàrdia Olmos, del Departament de Metodologia de les Ciències del Comportament;
- Joaquim Prats Cuevas, del Departament de Didàctica de les Ciències Socials;
- M. Antònia Pujol Subirà, del Departament de Didàctica de l'Expressió Musical i Corporal;
- Rosa Sayós Santigosa, del Departament de Filologia Catalana;
- Amèlia Tey Teijón i Laura Rubio Serrano, del Departament de Teoria i Història de l'Educació.

Professorat del Departament d'Educació que es troba en comissió de serveis. Hem pogut comptar amb la dedicació de sis professionals d'aquestes comissions per coordinar i desplegar tant les activitats de formació permanent encarregades pel Departament d'Educació com els diferents programes de formació. Aquestes persones han estat:

- Carmen Albaladejo Marcet, cap de la secció de Formació del Professorat d'Educació Infantil, Primària, Secundària i Formació Professional, i els formadors i formadores següents:
- Blanca Barredo Gutiérrez,
- Laura Farró Gràcia,
- Antoni Giner Tarrida,
- Mercè Martínez Martínez i
- Josep Palos Rodríguez.

Professorat que ha col·laborat amb el Servei d'Assessorament a la Recerca (SAR)

- Vanesa Berlanga Silvente, Francesc Martínez Olmo, M. Paz Sandín Esteban, M. José Rubio Hurtado, Antonio Ruiz Bueno i Mercedes Torrado Fonseca, del Departament de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació;
- Miquel Salicrú Pagès, del Departament d'Estadística (Biologia)
- Rafael Suárez Gómez, del Departament de Didàctica de l'Educació Visual i Plàstica

Altres personal col·laborador

- Professorat vinculat als diferents programes i projectes d'investigació de l'ICE: Carmen Buisan Serradell, Salvador Carrasco Calvo, Otilia Defis Peix, Laura Farró Gràcia, Dolors Ferrer Canadell, Mariona Grané Oro i Artur Parcerisa Arán.
- Becaris, becàries i personal de recerca vinculats a les seccions, les activitats i els grups de recerca de l'Institut: Eduard Abelenda Puigvert, Milagros Albert Gandia, Marta Alcaraz Cantero, Guadalupe Álvarez, Francesc Martí Balagué Puxan, Brenda Bär, Ana M. Berruecos Vila, Jazmín Bustamante Vera, Andreu Casas Salleras, Cristina Castillo Colom, Joana M. Cifré Mas, Maria Couto Escudero, Laia Cutillas Alberich, Maria Eulàlia Diviu Pou, Sara Escribano Millán, Laura Feliz Oliver, Helga Jorba Noguera, Rachid Lamartí Pastor, Marta López Costa, Karla Núbia Magalhaes, Anna Montero Farrero Ingrid Noguera Fructuoso, Carolina Quiros Domínguez, Carolina Roldan i Isidora Valentina Saez Rosenkranz.

Personal d'administració i serveis

La gestió administrativa i econòmica de les diferents activitats i dels diversos àmbits de formació l'han dut a terme les persones següents:

- Marta Ollé Figueras, cap de la secció d'Administració i Serveis.
- Secretaria: M. Àngels Segura Ricart, cap de negociat, i Ana Castán Santafé, Albert Coines Vicente, Juliana Gómez Peñalba, Marisa Herrero Serrano, M. Dolors Ortiz Muñoz, Luís Ramos del Río, Margarita Ruiz Desimón i Assumpta Ruiz Sánchez.
- Negociat Econòmic: David Oliva Albaladejo, cap de negociat, i Sònia Alzamora García, Julià Rodríguez Cámara i Cristina Rojas Martínez.

Personal laboral

L'organització i gestió dels diferents programes de formació i desenvolupament professional del professorat universitari i d'assessorament a la recerca en educació l'han dut a terme les persones següents:

- Evangelina González Fernández i Lourdes Marzo Ruiz, a la secció de Formació de Professorat d'Universitat, i
- Lissette Fernández Núñez a la secció de Recerca.

El disseny i desenvolupament de les aplicacions i bases de dades de l'ICE l'ha dut a terme Rafael Becerra Machado, juntament amb l'àrea de Serveis a Usuaris de Mundet dirigida per Carme Pineda Teixidó.

L'organització i gestió dels continguts de la pàgina web de l'ICE l'ha dut a terme Mònica Mato Ferré.

Com cada any, volem agrair la feina de tots els col·laboradors i col·laboradores amb els quals l'ICE compta per dur a terme les diferents activitats: formadors i formadores del Programa de Formació Permanent del Departament d'Educació i de les activitats fetes per iniciativa de l'ICE, i especialment dels centres educatius amb els quals hem estat en contacte per poder aconseguir els objectius compartits. Aquest agraïment el volem fer arribar, també, a totes aquelles institucions que han confiat en nosaltres i ens han encomanat tasques docents, d'assessorament i d'investigació. Tanmateix, el nostre agraïment es fa extensiu als professors i institucions d'altres països que ens han visitat i s'han interessat per la tasca, l'organització i el funcionament de l'Institut i han formulat consultes sobre formació permanent i desenvolupament professional del professorat.

Activitats formatives

Formació permanent del professorat d'educació infantil, primària, secundària i formació professional

L'objectiu principal de la secció és coordinar i desenvolupar programes de formació permanent del professorat d'infantil, primària, secundària i formació professional a través d'activitats d'actualització científica i didàctica, i la dinamització de grups de treball per a la innovació docent i la investigació educativa. Per aconseguir aquest objectiu, una acció fonamental és desenvolupar la formació de formadors dels professionals de l'educació.

Un altre dels objectius prioritaris de la secció és l'impuls de projectes educatius de centre per a la millora de l'ensenyament-aprenentatge de l'alumnat. La qualitat en educació és un dels pilars del nostre sistema educatiu, i per tant és important planificar i portar a terme canvis en l'organització i la metodologia de treball als centres educatius a partir d'una detecció de necessitats i un plantejament avaluatiu de centre. La visió global en la intervenció a centres és un aspecte fonamental de la formació permanent del professorat

Les activitats organitzades per aquesta secció van adreçades fonamentalment a la formació permanent del professorat i millora dels centres educatius del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya i a la resta de centres privats i concertats, dels nivells educatius esmentats.

Les activitats de formació i millora sorgeixen, o bé pels encàrrecs del Departament d'Ensenyament, o per iniciativa pròpia de l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de Barcelona.

Han estat realitzades globalment 5.165 inscripcions de mestres i professors en les activitats de formació permanent del professorat no universitari.

D'aquestes, 3.625 corresponen a mestres i professorat que ha participat en les diferents activitats i 877 corresponen a professionals que han col·laborat en les diferents activitats, formant part de comitès científics o com a organitzadors de jornades, presentant ponències, impartint formació, etc.

El nombre total d'activitats realitzades durant aquest curs ha estat de 185 de les quals 119 han estat subvencionades pel Departament d'Ensenyament, 14 corresponen a la formació professional, 55 a la formació de formadors, 33 a iniciatives de l'ICE (cursos, seminaris de formació permanent, grups d'innovació i recerca), i 17 al professorat interí.

D'activitats sense subvenció, d'iniciativa pròpia de la institució, se n'han fet 66, de las quals 20 corresponen als CLIPS (formació telemàtica).

Activitats fetes per encàrrec del Departament d'Ensenyament

Dels encàrrecs del Departament d'Ensenyament destaquen:

Formació del professorat interí (7a edició), que enguany han cursat 241 persones, amb l'objectiu principal de generar un espai de reflexió per iniciar la construcció de la seva identitat com a docents. Aquesta formació s'adreça al professorat d'educació infantil (43), primària (94), secundària (69), formació professional (35) en el seu primer any de feina en un centre públic. El nombre de professorat formador implicat és de 42 persones.

Formació de formadors en diversos àmbits. Cal destacar que en el total d'activitats dutes a terme s'observa un augment de les dirigides a la formació de formadors, encàrrec prioritari del Departament d'Ensenyament. De les 55 activitats adreçades al professorat formador destaquem les següents:

- Cursos de les competències bàsiques de la persona formadora
- Formació de formadors en la pràctica reflexiva en dos vessants: formació en la pràctica reflexiva en les diferents àrees de coneixement i formació per a assessors en competències bàsiques.
- Formació de formadors en acollida, tutorització i construcció de la identitat docent del professorat novell.
- Formació de formadors: avaluació de l'acció formativa
- Formació de formadors: introducció a la recerca
- Formació formadors en programació i avaluació per competències a secundària.
- Formació de formadors en competències comunicatives
- Formació de formadors en competències bàsiques curriculars
- Formació de formadors en aprenentatge servei (ApS)
- Formació de formadors en dinàmica d'aula i treball cooperatiu
- Formació de formadors en metodologia, programació i avaluació (1a i 2a)
- Formació de formadors de matemàtiques

- Formació de formadors en educació per a la ciutadania
- Formació de formadors sobre avaluació de la transferència
- Aules digitals: actives, interactives i competencials
- Formació de formadors d'Infantil
- Formació de formadors: Escola inclusiva i alumnes d'altres capacitats
- Formació de formadors: intervenció educativa amb alumnes d'altres capacitats
- Formació de formadors: Tècniques de relaxació vivencial aplicades a l'aula
- Formació de formadors en conflicte i mediació
- Formació de formadors: Protecció de la infància treball en xarxa
- Formació de formadors: coeducació i projectes de centre
- Formació de formadors: gestió alternativa del conflicte

Formació professional. Les famílies professionals a les quals donem resposta habitualment són: Serveis socioculturals i a la comunitat, Imatge personal, Sanitat, Comerç i màrqueting, Administració i gestió, Hosteleria i turisme, Activitats físiques i esportives, FOL. També desenvolupem activitats que són transversals a totes les famílies, com ara programació d'activitats, metodologies d'aula, tutoria, dinàmica d'aula, comunicació, etc.

Participació en els **Plans de formació de zones educatives** amb els següents objectius:

- Assessorar i orientar per a la formació amb la responsabilitat de buscar el professorat formador que ha d'impartir els cursos a les zones, d'acord amb la demanda d'activitats formatives dels centres de recursos pedagògics. L'ICE intervé en vint-i-dues zones (setze a la província de Barcelona i sis a Barcelona ciutat).
- Dissenyar la formació de formadors per a l'actualització en innovació docent del professorat formador que s'ocupa de la formació en zones o de les activitats desenvolupades a partir de la iniciativa de l'ICE.
- Formar part de la comissió del Pla de Formació de zona amb la finalitat de seleccionar les activitats que es desenvoluparan durant el curs.

Activitats fetes per iniciativa pròpia de l'ICE

Es porten a terme activitats de formació permanent sorgides des dels diferents programes de l'ICE, els quals es concreten en la programació de la formació adreçada als diferents nivells educatius i al professorat de formació professional.

Actualment hi ha divuit programes, mitjançant els quals es fan les tasques de coordinar grups de treball d'innovació, propugnar recerques educatives i organitzar jornades, cursos generals, cursos per a professorat novell, seminaris, taules rodones i conferències. Així com l'impuls de projectes de centre per la millora dels processos d'ensenyament aprenentatge

De les jornades i congressos organitzats, es poden destacar els següents:

- III Congrés Internacional Noves tendències en la Formació Permanent del Professorat
- Simposi d'innovació educativa INNED 2: la innovació metodològica
- II Simposi internacional sobre perspectives de recerca i innovació didàctica en formació receptora: Llegir hipertextos.
- Jornades de formació en metodologia. Metodologies interactives: construir coneixements i desenvolupar competències.
- III jornada internacional Educació i titelles
- I jornada de relaxació i meditació a l'escola
- III jornada cultura de mediació
- III Jornada escolta'm
- VI Jornada coaching educatiu
- Jornada de formació per a formadors en aprenentatge servei
- VIII Jornades d'Educació Emocional, amb el títol « Emocions i salut »
- XX Jornades d'Educació visual i plàstica. Art, font d'aprenentatge
- VII Jornada d'Educació Infantil: Educar al segle XXI. A què no volem renunciar?
- XII Trobada de professorat de ciències de la terra i del medi ambient del batxillerat
- VII Trobada de professorat de Biologia del batxillerat. La biologia actual: actualització de coneixement i noves tecnologies.
- Foment de l'emprenedoria en la formació professional Actualització en el camp biomèdic per a professorat de formació professional

Cal destacar que durant el curs 2011-2012 s'han engegat i consolidat nombrosos projectes. Alguns del més significatius són:

- **Projecte Fem Salut.** Es realitza conjuntament amb l'Agència Catalana de la Salut, és un projecte que proposa partir del consens i el compromís dels diferents membres de la comunitat educativa (professorat, famílies i alumnat) per permetre impulsar intervencions en el àmbit de la salut i els objectius principals són: Unificar criteris d'implantació de l'estratègia Fem Salut! al territori. Donar eines que facilitin la tasca dels centres educatius que volen impulsar un currículum i un entorn escolar amb continguts de salut. Fomentar l'aprenentatge comú entre els centres participants. Facilitar l'intercanvi d'experiències comunes. Crear una xarxa de comunicació entre les escoles en matèria de salut Dissenyar i portar a terme l'avaluació de Fem Salut! durant aquest curs escolar. Revisar i actualitzar els materials. Durant aquest curs han participat en el projecte 25 escoles.
- **Projecte Vivències.** Continua el projecte amb el mateix objectiu que el curs anterior: Descobrir i conèixer com és la vida de la infància en altres indrets del món i donar l'oportunitat als infants de 0 a 6 anys de contrastar altres realitats, enriquint així el seu desenvolupament educatiu i emocional.
- **Programa TREVA (Tècniques de relaxació aplicades a l'aula).** La selecció de continguts respon, d'una banda, a la necessitat que tenen els alumnes d'infantil, primària i ESO de reforçar l'atenció i millorar en línies generals llur, rendiment escolar, a més de l'adquisició d'una educació emocional. També els volem ajudar a gaudir d'una vida més saludable i autèntica en la seva adolescència. El Programa TREVA (TÈCNiques DE RELAXACIÓ APLICADES A L'AULA) consta de dotze unitats didàctiques pensades perquè els docents puguin transmetre l'ús de la relaxació als seus alumnes. Per assolir tal fita, els mateixos docents han d'aprendre i practicar aquestes tècniques. La Relaxació Vivencial Aplicada a l'Aula consta de 12 tècniques de molt fàcil aprenentatge i aplicació. Aquestes tècniques són el resultat d'un estudi realitzat dels principals mètodes de relaxació. Es va observar que cada mètode utilitza al menys una o dues d'aquestes tècniques, havent-hi alguns que n'utilitzen diverses..
- **Programa d'intervenció educativa «altes capacitats marc escola inclusiva».** L'objectiu d'aquest programa es elaborar pautes organitzatives i de gestió per aconseguir que el sistema d'aprenentatge dels alumnes d'AC sigui significatiu i de qualitat així com per a la resta de l'alumnat dins del marc inclusiu. Es vol Formar i Consolidar "cèl·lules de canvi" i models de gestió excel·lents per a un aplicatiu pràctic, profund i beneficiós, dins del marc socioeconòmic actual i de previsió de futur professional pels alumnes d'AC i tot l'alumnat en general. El programa vol donar una VISIÓ PRÀCTICA DES DE L'AULA I DEL CENTRE PER A UNA INTERVENCIÓ EDUCATIVA SIGNIFICATIVA dels alumnes d'altas capacitats en el marc inclusiu, respondre a les preguntes que ens fan els docents generalment com:

- Què necessito per entendre i poder treballar amb més qualitat amb els alumnes d'Altes Capacitats?
- Com els detecto a l'aula?
- Com sé què necessiten?
- Quines eines em poden ser més útils a l'aula?
- Què faig quan arriba un dictamen extern?

- **Projecte JoomlaEdu.** JoomlaEdu.cat neix amb el suport i la col·laboració de l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de Barcelona (ICE-UB) amb un doble objectiu: per una banda, posar a l'abast de la comunitat educativa en general, i dels docents en particular, l'experiència i la versatilitat de Joomla!, possiblement un dels millors CMS (Content Management System) o SGC (sistema gestor de continguts) que existeixen actualment al món. Per una altra, crear un entorn de trobada i d'intercanvi mitjançant el qual els usuaris d'aquest SGC puguin trobar ajut i compartir les seves experiències.

Per consultar la plataforma i els materials, cliqueu sobre l'enllaç següent: <http://www.joomlaedu.com/>

- **Projecte Escolta'm.** Aquest curs s'ha continuat liderant el desplegament del projecte Escolta'm. Aquest projecte vol millorar els aprenentatges de l'alumnat així com potenciar una millor convivència en el centre educatiu. És un projecte que té una forta demanda des de les escoles i els resultats que es van obtenint són encoratjadors. En aquest sentit s'ha iniciat una recerca experimental per tal de valorar els aprenentatges de competències emocionals de l'alumnat i la implicació del centre educatiu amb el projecte escolta'm

Durant el curs 2011-2012 s'ha fet l'acompanyament de 35 centres educatius, tant de continuïtat com de centres que s'incorporen a la xarxa.

Actualment el projecte està arribant a més de 5.500 nens i nenes entre 3 i 15 anys. Els professionals implicats durant aquest curs per portar a terme aquesta tasca són:

1. Implicació de més de 500 mestres i professors.
2. Implicació de 48 referents de projecte.
3. Implicació del referent de projecte de l'ICE.
4. Implicació d'un equip coordinador de 7 persones.
5. 14 serveis educatius que col·laboren.
6. 2 SEETDIC (Vallès i Barcelona).

Aquesta tasca ha implicat les accions formatives següents:

7. Realització de 8 tallers de formació a professorat de 10 hores.
8. Seminari de 40 hores amb els referents del projecte.
9. Jornades Escolta'm de treball amb professorat. Juny de 2011.
10. Curs de formació de formadors per donar resposta a la nova estructuració del projecte Escolta'm.

Es va portar a terme una avaluació amb l'alumnat i el professorat per saber quins eren els resultats de la implantació del projecte. Els resultats han estat clarament satisfactoris.

- **Programa Barcelona, Aula de Ciutadania.** El programa ha format un grup de professorat d'Educació Infantil, Primària i Secundària de centres educatius públics i concertats de Barcelona. Durant el curs 2010-2011, s'ha dut a terme sis conferències públiques i el treball en seminari de l'equip de docents. Això ha suposat arribar a més de 200 professionals de l'educació que han participat de les sessions públiques i de la creació d'un equip de formadors en educació per a la ciutadania i en valors.
- **Projecte Coaching Educatiu.** Aquest ha estat el quart curs durant el qual s'ha desenvolupat el projecte de *Coaching* educatiu. Les accions que s'han portat a terme han estat:
 1. Cursos de *coaching* educatiu per a directius.
 2. Cursos de *coaching* per a docents.
 3. Jornades residencials d'introducció al *coaching* educatiu. Juliol de 2011.
 4. Cursos de *Coaching* Educatiu a la Universidad de Santiago de Compostela. Dos cursos d'iniciació.
- **Projecte Barcelona Emociona.** L'ICE forma part de la comissió que impulsa el moviment social Barcelona Emociona. Aquest moviment, sense ànim de lucre, vol impulsar la millora emocional de la ciutadania en general a partir de projectes que es puguin desenvolupar en diferents institucions.
- **Projectes de vida.** Aquest curs s'ha iniciat un projecte per a la prevenció de l'absentisme i el fracàs escolar. El projecte vol aportar un eina de treball tutorial en que el docent pugui acompanyar a l'alumnat en la construcció d'una narrativa que no sigui autolimitant en les seves aspiracions de futur. La metodologia és la intervenció d'un nombre determinat de sessions tutorialis en que es treballa a partir de mitjans audiovisuals les narratives de l'alumnat, tot detectant aquelles que són limitants i es treballen per prendre consciència de la seva implicació i pel posterior canvi de creences capacitadores. S'ha iniciat el projecte en un pilotatge a dos centres de Barcelona, i la posterior avaluació.
- **Projecte Tutoria entre iguals.** Aquest curs s'ha decidit impulsar al programa TEI (tutoria entre iguals). Aquest programa, que té una implicació de tot el centre educatiu, especialment a secundària, té per objectiu la prevenció del bulling a les escoles i la millora de la convivència. La finalitat és l'acompanyament de l'alumnat que inicia la seva escolarització en el institut per part d'alumnat més antic. Un apadrinament que acull i ajuda a l'encaix en el centre educatiu.

- **Projecte Centre orientador.** Donada la importància de la orientació en els centres educatius de secundària, des del GRAT (Grup de Recerca en Orientació Educativa) s'ha decidit impulsar un projecte per acompanyar els centres educatius en la seva construcció com a centres orientadors. S'inicia un projecte per clarificar i definir què s'entén per centre orientador, cal saber de què s'està parlant quan diem agents orientadors i saber quines tasques tenen assignades els diferents responsables de la orientació en els centres de secundària. Per si s'escau, posteriorment crear un índex de centre orientador (IOR) i un protocol per a la millora dels centres educatius com a centres orientadors.

Internacionalització

Durant aquest darrer any s'han iniciat a la nostra secció diversos convenis amb institucions de diferents països. Algunes de les activitats desenvolupades han estat:

- Realització del III Congrés Internacional de Noves tendències en la Formació Permanent del Professorat amb la Universitat de Saltillo Mèxic.
- Projecte amb els Instituts Universitaris de Formació de Maïtres (IUFM) de Marsella, en el qual col·laboren deu universitats europees.

Convenis amb altres entitats

Conveni amb el Barcelona Knowledge Campus (BKC) per contribuir, des de la formació del professorat, al desenvolupament de la formació professional (FP) i que es concreten en dues jornades:

1. Actualització biomèdica, que tenen per objectiu difondre entre el professorat d'FP les novetats que s'estan portant a terme en un camp cada cop més significatiu com és la recerca biomèdica
2. Foment de l'emprenedoria, que tenen per objectiu, contribuir entre l'alumnat i el professorat el desenvolupament de les competències i els valors necessaris per emprendre.

Continuem formant part de l'equip Coordinador del Centre Promotor d'Aprenentatge Servei de Catalunya.

Formació de professorat universitari 2011-2012

Formació permanent:	765
Recerca:	173
Formació en Gestió i Recerca:	241
Formació per a joves investigadors:	168
Cursos d'anglès per a la docència:	68
Activitats coorganitzades:	675
Activitats acreditades:	2.134
Assessoraments:	65
CRAI:	39
Total:	4.328

Formació permanent

La formació permanent s'ha ofert bàsicament en dues edicions, edició d'hivern entre els mesos de gener i febrer i edició d'estiu durant els mesos de juny i juliol. En la primera edició es van dur a terme 23 tallers, dels que es van haver d'anul·lar 3 per falta de matrícula, amb una participació de 523 professors. En l'edició del mes de juny es van dissenyar 11 activitats formatives, amb un total de participació de 242 professors.

Programa de Formació en Gestió i Recerca a la Universitat de Barcelona

Destinat a càrrecs acadèmics i professorat amb responsabilitat en gestió acadèmica o en recerca. L'objectiu general es oferir una formació en tècniques de gestió en l'entorn universitari i, per extensió, en educació superior. S'han ofert 6 mòduls des de gener a juny del 2012, amb un total de 241 participants.

Programa de formació per a joves investigadors

Donar eines als joves investigadors per a fer front als reptes que actualment te plantejada la recerca (com fer recerca i com difondre-la; l'aprenentatge de l'arquitectura de la recerca; la gestió de la recerca i a la transferència del coneixement generat). Dirigit a personal de la UB, contractat, becari o tècnic de suport a la recerca, en fase predoctoral o postdoctoral amb un màxim d'un any després de la defensa de la tesis. S'han ofert 3 mòduls, de 12h cada un, des de novembre a abril del 2012, amb un total de 168 participants.

Pla d'internacionalització de la docència: cursos d'anglès per a la docència i cursos d'anglès instrumental

Els nous plans d'estudis donen la possibilitat que es puguin impartir certes matèries, tant de grau com de màster, en una segona llengua diferent de la vehicular, cosa que ha de permetre els alumnes adquirir unes competències transversals fonamentals per a la seva formació i orientació professional.

Per això, l'ICE ha treballat en dues línies de formació:

- **Anglès per a la docència:** En col·laboració amb el Vicerectorat d'Estudiants i Política Lingüística, s'han ofert diverses edicions del curs *Basic skills and tools to teach content subjects in English*, de 30 hores de durada. Aquest curs ha de servir tant per contribuir a millorar la capacitat d'impartir les classes i desenvolupar la docència en aquest idioma, com per a la preparació de ponències i presentacions a congressos i fòrums de recerca i docència. S'han ofert 3 edicions, amb un total de 60 places. Atès que molts participants d'edicions anteriors demanaven continuar treballant amb aquest tipus de formació, durant aquest curs acadèmic hem continuat oferint un *Basic skills and tools to teach content subjects in English II*, amb l'objectiu que aquestes persones segueixin aprofundint amb les estratègies disponibles per conduir una sessió en anglès. S'han realitzat dues edicions, amb 40 places disponibles.
- **Anglès instrumental:** L'anglès per a la docència s'ha volgut reforçar amb 7 cursos més de caire instrumental per reforçar els coneixements d'anglès del professorat i preparar-los per accedir al següent nivell de Basic skills. Es van oferir 3 cursos de gramàtica (1 va haver de ser anul·lat), de 60 h; i 5 grups de fluïdesa, de 30 h de durada, amb 140 places en total.

Activitats coorganitzades amb els centres

Formació a partir de les peticions de departaments o grups de professors d'un centre i d'acord amb la persona encarregada de la coordinació de formació del centre.

S'han dut a terme 21 activitats coorganitzades entre l'ICE i els diferents centres de la UB. El CRAI ha col·laborat en la coordinació i la impartició de 4 d'aquestes activitats.

Activitats acreditades

Durant el curs 2011-2012 s'han acreditat 64 activitats de formació organitzades per centres i serveis de la UB, amb un total de 2.134 participants.

Assessorament

S'han desenvolupat de manera específica accions d'assessorament i formació adreçades al professorat de la UB relacionades amb:

- Jornades sobre trauma y Resiliencia de Pedagogia
- Elaboració de Rúbriques per a les assignatures «Pràctiques externes» i «Treball de Fi de Grau» (Facultat de Farmàcia)
- Seminari focal de detecció de necessitats formatives (Facultat de Medicina)
- E-portafoli al Màster d'estudis Històrics. Guiatge tècnic (Facultat de Geografia i Història)

Acció tutorial

Durant el curs acadèmic s'han dut a terme diverses activitats relacionades amb el Pla d'acció tutorial de la Universitat de Barcelona (PAT-UB) als centres.

En aquests tallers es van treballar els temes següents:

- Tutoria en línia
- El seguiment acadèmic de l'estudiant (Facultat d'Economia i Empresa)
- Formació de tutors a la facultat d'Economia i Empresa
- Tutoria de carrera i docent

Altra formació per encàrrec extern a la UB

- **Encàrrec de la Universidad Central del Ecuador, Quito**, per fer 4 cursos, de 30 hores cada un, de formació per a professorat de la Universitat Central d'Equador (Quito) en el marc del projecte *Nuevas propuestas metodológicas en el proceso de enseñanza-aprendizaje en la educación superior de formación docente*,

del Ministeri d'Educació d'Equador. Els cursos s'han fet entre agost i octubre del 2011, en sessions de matí i tarda, de quatre hores cada una. Han tingut la finalitat de formar un nucli de professors que han de servir de base, com a futurs formadors, de l'Institut de Formació Docent Universitària, creat recentment. Han assistit 80 alumnes.

- **Assessorament Parc Sanitari Sant Joan de Déu**, per organitzar a través del Campus virtual cursos telemedicina dins del Projecte de Col·laboració del Parc Sanitari Sant Joan de Déu amb l'Hospital Cristo de la Américas de Sucre, Bolívia.
- **Col·laboració entre el ICE de la UB i la Universidad de la Salle, Bogotá, Colòmbia**. Proposta de creació d'una Xarxa d'Universitats Llatinoamericanes, per col·laborar en la línia de: La formació docent del professorat, la millora i innovació docent i la investigació en docència. Aquesta col·laboració ha d'ajudar a potenciar la millora de la qualitat de la docència, i ha de permetre la transferència de resultats entre les universitats participants i la seva difusió a tota la comunitat universitària a través de publicacions. Es va convidar a dos professors de la UB, a la Universidad de La Salle de Bogotá, a proposta de l'ICE per participar en un panell, amb altres dos panelistes internacionals sobre: «ètica, educación y sociedad».

Encàrrecs institucionals

- **Vicerektorat de Política i Docent i Científica**: Recollida d'informació i informe sobre el treball en equips docents de la Universitat de Barcelona. Maig 2011 a gener 2012.
- **Vicerektorat de Política i Docent i Científica**: Recollida de dades i informe sobre el desenvolupament de les competències transversals a les titulacions de la Universitat de Barcelona. Setembre 2011 a gener 2012.

Consell de Coordinació de Formació dels Centres

Amb la voluntat de garantir que les activitats de formació responguin a les necessitats reals dels centres i de contribuir a la línia estratègica de millora de la qualitat docent en els ensenyaments de la UB, des de l'ICE es va crear el 2005 el Consell de Coordinació de Formació dels Centres. Aquest Consell continua treballant activament en l'organització d'activitats de formació a demanda dels centres mitjançant les anomenades activitats coorganitzades i acreditades, tal com es detalla en un apartat anterior.

S'han fet dues reunions del Consell de Coordinació:

- **15 de desembre de 2011**. Reunió informativa per presentar les activitats de la Secció i les perspectives de futur. Es va presentar també el resum de la informació recollida en els centres sobre equips docents i s'exposà el treball en competències transversals. Els coordinadors de formació van fer una exposició de les actuacions fetes als seus centres i de les propostes per al curs acadèmic següent.

- **12 de juliol de 2012.** Informació sobre les propostes d'actuació de la Secció d'Universitat d'acord amb les directrius del vicerectorat, fent especial incidència en els temes de competències, equips docents, semi-presencialitat, treball final grau, bones pràctiques, detecció de necessitats. Com a cada reunió del Consell de coordinació, el coordinadors van presentar les activitats de formació dels seus centres i les propostes de futur.

Col·laboracions i convenis

- **Col·laboració amb el Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Innovació (CRAI)**
S'ha continuat la col·laboració amb el CRAI a través de la seva directora, Adelaida Ferrer, i de la cap de la Unitat de Suport a la Docència, Mireia Casas, per mantenir un grup de treball estable adreçat a oferir de manera coorganitzada cursos, tallers, seminaris, assessorament... sobre el Gestor de continguts Moodle, del Campus virtual de la UB. S'han realitzat 4 activitats.
- **Col·laboració amb la Unitat d'Informàtica de Recerca - Àrea TIC, UB**
S'ha continuat amb la col·laboració amb la Unitat d'Informàtica de Recerca - Àrea TIC, UB per a la coorganització de tallers sobre la utilització del programa "Gestor de projectes de recerca (GPR)", per a professorat, investigadors i tècnics de recerca. El Gestor de Projectes de Recerca (GPR) és una aplicació Web de suport a la gestió de projectes de recerca, integrada amb altres sistemes de la UB i Fundació Bosch i Gimpera, i compartida per investigadors, tècnics de suport i col·laboradors dels projectes. S'han organitzat 6 tallers, amb 20 places a cada un.
- **Col·laboració amb el Programa de Millora i Innovació Docent (PMID)**
S'han portat a terme diverses reunions liderades pel coordinador del PMID i la cap de la secció d'Universitat de l'ICE, per portar a terme la formació demandada per els Grups d'Innovació Docent a través dels Ajuts PMID 2012.
- **Col·laboració amb la Unitat de Formació Corporativa, de l'Àrea de Personal**
 - S'han compartit places en cursos d'anglès instrumental organitzats per la Unitat de Formació Corporativa
 - S'han programat conjuntament cursos bàsics d'elaboració de comandes en SAP, amb una durada de 12 hores.
- **VII Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació (CIDUI)**
 - La Secció d'Universitat de l'ICE ha col·laborat en la preparació i realització del VII CIDUI: «La Universitat: una institució de la societat», celebrat a Barcelona els dies 4, 5 i 6 de juliol 2012, a la seu de la Universitat Pompeu Fabra (UPF).

– La Secció d'Universitat de l'ICE de la UB, entre d'altres funcions, té l'encàrrec de portar a terme la coordinació general i el seguiment dels comitès.

- **III Congrés Internacional Noves Tendències en la Formació Permanent del Professorat. Polítiques i models de la formació permanent.**

La Secció d'Universitat ha col·laborat en l'organització del congrés i ha participat en el seguiments i coordinació de les diferents activitats. Universitat de Barcelona, Campus Mundet, 5, 6, 7 de setembre de 2011.

Participació en comissions internes a la UB

- Consell de Coordinació del Màster d'Educació Superior.
- Comissió Mixta TIC als graus i màsters, dependent del Vicerectorat de Política Acadèmica i Científica.
- Consell de Qualitat de la UB.
- Comissió tècnica per al campus UB
- Comissió CUBAC
- Comissió Campus de la UB

Participació en comissions interuniversitàries

- Comitè organitzador CIDUI.
- Comitè organitzador III Congrés Internacional de Noves tendències de Formació Permanent del professorat.

Participació en comissions interuniversitàries

- **Xarxa Estatal de Docència Universitària. Red Estatal de Docencia Universitaria (REDU)**

Com a membre institucional de REDU, s'ha participat en els seminaris i les assemblees convocades per la xarxa, a Sitges (Barcelona), els dies 19-20 de novembre de 2010, i a la UNED, a Madrid, el 3 i 4 de febrer de 2011, sobre «¿Qué funciona y que no en el apoyo a la docencia universitaria? Análisis y contraste de las experiencias actuales.»

- **Grup interuniversitari de Formació Docent (GIFD)**

La Secció forma part del Grup de treball format per tots els ICE i unitats de formació de les universitats públiques catalanes. L'objectiu del grup és contribuir a una formació de qualitat del professorat universitari per millorar les seves competències docents. Ha obtingut diversos ajuts. <http://gifd.upc.edu/>

- **Xarxa d'ICE i Serveis de formació de les universitats espanyoles**

Participació en la creació d'una xarxa institucional d'ICE i Serveis de formació del professorat universitari de les universitats espanyoles. Com a tasca dintre d'aquesta xarxa, s'ha elaborat un estudi sobre la formació de novells. REDIFOP

Participació en projectes

- **Portal «Bones pràctiques docents»**

S'ha iniciat la col·laboració i s'està elaborant un conveni amb la Universitat Autònoma de Barcelona per desenvolupar un portal de Bones pràctiques docents, com a suport per a la formació del professorat universitari. El portal vol ser un punt de trobada per compartir i donar a conèixer bones pràctiques docents.

<http://www.ub.edu/bonespractiquesdocents/>

- **UNIDISCAT 2011**

Ajuts a les universitats de Catalunya per col·laborar en el finançament de recursos materials, ajuts tècnics i personals a fi de garantir la igualtat d'oportunitats de l'alumnat amb discapacitats. La resolució ha estat positiva i s'han finançat els cursos a través de l'ajut.

- **Estudis i Anàlisis** del Ministeri d'Educació i Cultura. Participació en el projecte, com a membre del GIFD: Identificación, desarrollo y evaluación de competencias docentes en la aplicación de planes de formación dirigidos a profesorado universitario. Coordinat per l'ICE de la Universitat Politècnica de Catalunya.

- **Programa: Desarrollo de Proyectos y Acciones Orientadas a la Mejora de la Atención Integral y Empleabilidad de los estudiantes universitarios 2011.** Título proyecto: La acción tutorial integral de la Universidad de Barcelona. Actualización de los programas formativos del Instituto de Ciencias de la Educación dirigidos al profesorado tutor. Ministerio de Educación. Secretaria general de Universidades. Núm. Registro: CAIE030.

- **Millora de la Qualitat Docent Universitària (MQD) de l'AGAUR:** Participació en el projecte com a membre del GIFD: Marc de referència competencial per al disseny dels programes de formació docent per al professorat universitari. Coordinat per l'IDES de la Universitat Autònoma de Barcelona.

- **Ajuts Cooperació Internacional UB.** Obtenció d'un ajut de 4.000 euros a la «Convocatòria d'ajuts per al finançament de projectes internacionals de cooperació al desenvolupament de la UB» (resolució 22 de març de 2011), nom del projecte: «Desarrollo de estrategias para la formación de grupos iniciales en innovación docente y de los procesos de informatización asociados a la gestión de la formación docente del profesorado universitario», entre la Secció d'Universitat de l'ICE i la Universidad Central de Ecuador (Quito).

- **REDICE 2010.** Anàlisi de la incidència dels programes de formació de l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de Barcelona sobre l'actuació del professorat universitària.

Participació en congressos

- **Foro Internacional sobre la Evaluación de la Calidad de la Investigación y de la Educación Superior (FECIES).** Nom de la comunicació: Estrategias para desarrollar las competencias transversales en las titulaciones. Desarrollo y evaluación de competencias transversales. Santiago de Compostela, 12 al 15 de juny de 2012. Ha donat lloc a una publicació.
- **III Congreso Internacional «Nuevas tendencias en formación del profesorado».** Simposi «Competències docents i formació del professorat universitari. Un treball conjunt en el si de la Universitat Pública Catalana». Grup GIFD. Barcelona, 5, 6 i 7 de setembre 2011. Ha donat lloc a una publicació.
- **III Congreso Internacional «Nuevas tendencias en formación del profesorado.** Taller «Modelos de formación para profesorado novel». Barcelona, 5, 6 i 7 de setembre 2011. Ha donat lloc a una publicació.
- **VII Congreso Internacional de Docencia Universitaria i Innovació (CIDUI):** La Univesidad: Una institución de la Sociedad. Presentació comunicació: La tutoría curricular en la Universidad de Barcelona. Acciones tutoriales y su pertinencia en el contexto de las titulaciones de grado. Barcelona, Universitat Pompeu Fabra, 4, 5, 6, juliol 2012. Ha donat lloc a una publicació.

Màster en docència universitària per a professorat novell

Màster propi de la UB, de 60 crèdits, organitzat i coordinat per la Secció d'Universitat de l'ICE.
2n any edició bienni 2010-2012: 18 alumnes

Professors visitants

- Estada de la professora Carla Capell González, de la Facultad de Ciencias de la Educación de la Universidad Central de Chile, durant el mes de març del 2012, en el marc del «Proyecto Mecesus del Gobierno de Chile (PROYECTO MECESUP UCE 0701), para la Consolidación del Sistema de Perfeccionamiento Docente» per establir un pla d'execució d'accions amb el fi de formalitzar vincles entre els equips de recerca i docència de l'ICE i de la seva universitat i assentar les bases per el desenvolupament de futurs projectes de recerca i docència.

Màsters i postgraus

S'han impartit quatre programes de Màster i sis cursos de Postgrau amb un total de 175 participants.

Diplomes de postgrau

- **Trastorns de l'espectre Autista: Diagnòstic i Intervenció**
(7a edició 15 crèdits ECTS)
- **Aprofundiment en el primer cicle d'educació infantil**
(7a edició semipresencial 15 crèdits ECTS)
- **Tutoria i lideratge. Construcció competencial del tutor**
(1a edició 32 crèdits ECTS, hereu d'un programa anterior amb 6 edicions)
- **Bases de la política i la gestió universitàries**
(4a edició 42 crèdits ECTS)
- **Política acadèmica universitària**
(4a edició 42 crèdits ECTS)
- **Models organitzatius i de govern de les universitat**
(1a edició 42 crèdits ECTS)

Màsters

- **Política i gestió universitària**
(4a edició 60 crèdits ECTS)
- **Educació mèdica**
(3a Edició 60 crèdits ECTS)
- **Docència universitària per a professorat novell**
(2a Edició, 60 crèdits ECTS abans havia estat 7 edicions com a curs de postgrau)
- **Formació de formadors per a la formació permanent del professorat**
(3a edició 60 crèdits ECTS)

Per a més informació sobre els programes, continguts, professorat i altres aspectes acadèmics podeu visitar la plana web <http://www.ub.edu/ice/cursos-de-postgrau-i-masters>

Educació i comunitat

La secció assumeix el compromís de cooperació de la Universitat de Barcelona amb la ciutadania i el territori, i orienta les seves activitats a la millora i actualització de coneixements i competències per al creixement personal i cultural en el context de l'educació i la formació al llarg de la vida.

En el curs 2011-2012 s'han consolidat els eixos de la secció, centrats en la col·laboració en activitats de formació per a professionals i tècnics d'educació i formació vinculats a entitats i institucions socials i educatives, i en la promoció de l'educació i la formació en àmbits no formals per mitjà del treball en xarxa amb aquestes entitats (<http://www.ub.edu/ice/educacio-i-comunitat>).

En concret, s'ha continuat liderant la posada en marxa d'accions d'Aprenentatge Servei en el conjunt de la universitat, per mitjà de la promoció de la tercera trobada (ASPU3) amb professorat d'universitats catalanes, espanyoles i estrangeres, organitzada a l'ICE el juliol de 2012, dut a terme en el marc del VII CIDUI, amb l'objectiu d'estudiar accions conjuntes amb els sectors socials. Així mateix, s'ha tancat la recerca, finançada amb un ajut Redice, dirigida per la professora Laura Rubio, per elaborar una guia orientada a professorat universitari per implementar activitats d'aprenentatge servei.

A més, s'ha seguit impartint el Seminari de Formació de Formadors d'Aprenentatge Servei, coordinat pel professor Josep Palos i la professora Laura Rubio, en col·laboració amb el Centre Promotor d'Aprenentatge Servei (<http://www.aprenentatgeservei.org/versions.php?l=18>).

Quant al treball en xarxa, la secció ha intensificat les accions en el camp de l'aprenentatge servei, i ha mantingut la participació activa en el grup de coordinació del Centre Promotor d'Aprenentatge Servei (<http://www.ub.edu/aps/>).

En el terreny de l'educació per al desenvolupament, la cooperació i la solidaritat, la secció ha consolidat la relació amb la Fundació Solidaritat UB i la Federació Catalana d'ONGD i ha proposat als òrgans de govern de la UB la posada en marxa d'un màster propi de la UB dirigit a tècnics d'entitats i professorat de tots els nivells preuniversitaris, en matèria de desenvolupament i educació. Així mateix, la secció ha donat cobertura al desenvolupament dels treballs liderats per Edualter amb la finalitat de desplegar un currículum de competències bàsiques des de la perspectiva de l'Educació per al Desenvolupament. La secció també és present en la Comissió de Codi Ètic de la Federació Catalana d'ONG per al Desenvolupament.

La secció continua present en diversos fòrums i espais de reflexió i debat de caràcter socioeducatiu, i és membre de comitès científics i grups coordinadors de jornades, simposis i congressos. En concret, participa en els Debats d'Educació, promoguts per la Fundació Bofill i la Universitat Oberta de Catalunya. Forma part del Comitè Científic del Congrés Educació i Entorn, organitzat pel Departament d'Educació, que s'ha dut a terme el maig-juny de 2012, sota el títol «Llegint, creixem» (<http://www.congresseu.net/>).

Així mateix, juntament amb el professor Joan Perera, la secció és present en el Comitè Científic del Simposi Llengua, Educació i Immigració, la vuitena edició es durà a terme el novembre de 2012.

La secció representa l'ICE en el Fòrum de Persones i Entitats Usuàries, òrgan del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, que estudia i eleva propostes, per als operadors audiovisuals i les persones usuàries, en matèria d'ús i consum audiovisual. Enguany s'ha continuat la tasca en la comissió de formació, amb la finalitat de preparar documents sobre aquest àmbit. Així mateix, la secció forma part de la Mesa per a la Diversitat en l'Audiovisual.

La presència en el món local queda assegurada amb la participació de la secció en el Projecte Educatiu de Ciutat de Barcelona (PEC), promogut per l'Institut d'Educació de l'Ajuntament de Barcelona, on forma part del Comitè Directiu del PEC.

En l'àmbit de la formació de persones adultes, la secció ha intensificat els contactes amb l'Esplai d'Inclusió Casc Antic, que ha donat com a resultat una relació de treball amb la Comissió de Formació de la Coordinadora de la Llengua de Barcelona per al seguiment i acreditació de cursos de formació per als seus tècnics i professorat, en vistes a l'organització d'un postgrau propi per a professionals d'aquest sector (<http://formaciocoordinadora.blogspot.com.es/>).

Fruit del conveni de col·laboració amb la Fundació Catalana de l'Esplai, per al suport a la formació i la divulgació del coneixement, s'ha tancat el seminari obert el curs passat i s'ha demanat als òrgans de la UB l'organització d'un postgrau propi per al pròxim curs. També s'ha col·laborat en la publicació d'articles de divulgació en el diari de l'esmentada entitat.

Finalment, la secció ha obert una línia de publicacions en línia relacionada amb els temes propis de la secció, amb un text sobre la formació inicial de professorat de persones adultes (abril 2011), ubicada al Dipòsit Digital de la UB (<http://diposit.ub.edu/>)

Recerca

Aquesta secció ha dut a terme accions per als propòsits següents:

- Desenvolupar la recerca en els àmbits prioritàris de treball de l'ICE.
- Oferir als investigadors de la UB un servei d'informació, suport i assessorament sobre temes de recerca.
- Impulsar la generació i difusió de conèixement de naturalesa interdisciplinària sobre formació en l'àmbit educatiu.
- Promoure la creació d'equips i xarxes de recerca que contribueixin a generar i difondre coneixement interdisciplinari sobre l'ensenyament universitari.
- Difondre la recerca educativa, especialment de la recerca sobre docència en els diferents nivells i àmbits educatius.
- Incentivar la participació dels investigadors de l'ICE en projectes competitius
- Promoure la formació d'investigadors sobre temes de recerca.

Servei d'assessorament a la recerca (SAR)

L'objectiu fonamental d'aquest servei és oferir als investigadors un servei d'informació, assessorament i formació sobre temes de recerca.

Des del SAR s'han atès 24 consultes de caire metodològic, entre individuals i grupals, a través de les quals s'ha donat assessorament a professorat de la UB i d'altres universitats catalanes, a tesis doctorals de la UB i a personal d'altres institucions. A més, s'ha fet el procés d'assessorament dels grups de recerca del Programa REDICE que han sol·licitat el servei.

En el marc de la coordinació amb altres institucions, durant aquest curs s'han iniciat les negociacions per signar un conveni amb l'Institut de Ciències de l'Educació de les Illes Balears mitjançant el qual es compartiran els Serveis d'Assessorament a la Recerca d'ambdues institucions.

El SAR ofereix també alguns serveis complementaris:

- Introducció amb lectora òptica de dades quantitatives
- Anàlisi de dades quantitatives

El SAR disposa d'un espai web per fer consultes (http://www.ub.edu/ice/ajudes_recerca_innovacio/servei-dassessorament-la-recerca) i d'un altre espai per obtenir informació documental i de suport sobre la recerca (http://www.ub.edu/ice/ajudes_recerca_innovacio/recursos-de-suport-la-recerca).

Cursos de formació en recerca

Enguany s'han fet quatre cursos de formació que s'han dut a terme dins el Pla de Formació Permanent del Professorat Universitari de la UB.

Concretament s'han dut a terme les activitats formatives següents:

Títol del curs	Durada	Professorat
Curs bàsic d'R	21 h.	Francesc Carmona
El gestor de bibliografia Refworks (versió 2.0)	10 h.	Carme Alpáñez
Introducció a les tècniques estadístiques bàsiques	20 h.	Joan Guàrdia David Leiva Maribel Però
Introducció a les tècniques d'anàlisi de dades multivariants	20 h.	Joan Guàrdia David Leiva Maribel Però

Revista d'Innovació i Recerca en Educació (REIRE)

Aquest curs acadèmic s'ha continuat amb l'edició de la revista electrònica Revista d'Innovació i Recerca en Educació (REIRE).

La finalitat central d'aquesta publicació, que es pot consultar al web <http://www.ub.edu/ice/reire.htm>, és esdevenir un espai de consulta i difusió de la recerca educativa, especialment de la recerca sobre docència en els diferents nivells i àmbits educatius. Busca ser un espai d'intercanvi entre investigadors de l'àrea, i a més, pretén:

- Fer visible l'activitat i els resultats de recerca i d'innovació en educació obtinguts dins dels projectes i grups de l'ICE de la UB.
- Difondre l'activitat de recerca i d'innovació educativa desenvolupada per part de la col·laboració externa, principalment de personal investigador del territori català, però també de la resta del món.
- Oferir documentació i recursos de suport a la recerca i a la innovació educativa, d'utilitat per al personal investigador.
- Esdevenir un fòrum de debat i intercanvi sobre qüestions d'innovació i recerca educativa.

Aquesta revista està incorporada als espais de Revistes Científiques de la Universitat de Barcelona (RCUB) i de Revistes Catalanes amb Accés Obert (RACO). Es publica dues vegades a l'any, específicament, als mesos de gener i juliol. A més, està gestionada amb l'estàndard internacional Open Journal Systems (OJS). Durant el curs 2011-12 s'han publicat els números 1 i 2 del volum 5 de la revista.

Durant aquest curs s'ha continuat el programa de difusió de la revista a través de fulletons amb informació sobre l'objectiu, característiques, seccions temàtiques, llengües acceptades, dates de publicació i llocs on està indexada la revista, a més de les dades de contacte i adreça per l'enviament d'articles. Aquesta difusió es va fer tant en català com en castellà i anglès.

Programa de recerca en docència universitària i equips de recerca

El Programa de Recerca en Docència Universitària de l'ICE de la UB, gestionat per la Secció de Recerca, té com a objectiu promoure la creació d'equips i xarxes de recerca que contribueixin a generar i difondre coneixement interdisciplinari sobre l'ensenyament universitari.

Els 26 equips de recerca seleccionats a la Convocatòria REDICE-10 han continuat treballant durant aquest curs, prèvia presentació i aprovació de l'informe anual de progrés al mes de setembre de 2011. A més, al juliol de 2012, aquests equips han lliurat un article final que recull els resultats de la recerca desenvolupada durant la realització dels seus projectes. Aquest article és susceptible de ser publicat en una revista científica de reconegut prestigi.

Grups i projectes de recerca

L'ICE té adscrits dos grups de recerca consolidats: el Grup de Recerca per a l'Estudi del Repertori Lingüístic (GRERLI), dirigit pel professor Joan Perera i per la professora Liliana Tolchinsky, i el Grup d'Entorns i Materials per l'Aprenentatge (GR-EMA), dirigit per la professora Begoña Gros i pel professor Artur Parcerisa.

S'ha participat en els projectes de recerca següents:

- «Hacia el dominio experto de la lengua: estudio comparado del desarrollo del repertorio lingüístico nativo y no nativo en castellano y catalán». Ministerio de Ciencia e Innovación. EDU2009-08862. 2010-2013. Investigador principal: Joan Perera Parramon
- «Las condiciones de aprendizaje de la comprensión lectora». Ministerio de Ciencia e Innovación. EDU2009-10321. 2010-2013. Investigadora principal: Liliana Tolchinsky Brenman.
- «The Seventh Annual Open Education Conference OER: Impact and Sustainability». Ministerio de Ciencia y Tecnología. EDU2010-10022-E. Investigadora principal: Begoña Gros Salvat.
- «Usos de las TIC entre los estudiantes universitarios: perspectiva académica y social de los procesos de aprendizaje mediados». Proyecto I+D EDU2009-12125. Investigadora principal: Begoña Gros Salvat.

Ajuts de recerca

S'han obtingut els ajuts següents:

- Ajut per a revistes científiques del Vicerectorat d'Informació i Comunicació de la UB. Subvenció per l'import de 500 euros. Mitjançant aquest ajut s'ha finançat la correcció lingüística dels articles de la revista.

Estudis

Durant aquest curs s'ha finalitzat l'estudi encarregat per la Diputació de Barcelona que té com a objectiu l'avaluació del Pla General de Formació-2011 de la Diputació de Barcelona. Aquest estudi, coordinat per Francesc Martínez Olmo, de la Secció de Recerca de l'ICE, es va iniciar al maig del 2011 i s'ha finalitzat al desembre de 2011.

A més, s'ha dut a terme un estudi encarregat per Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu (CSASE) de la Generalitat de Catalunya, i amb la col·laboració del Grup IREF (Innovació i Recerca per a l'Ensenyament de la Filosofia), que té com a objectiu l'avaluació del desenvolupament del Projecte Filosofia 3-18 a diferents escoles de Catalunya. Aquest estudi, coordinat per Francesc Martínez Olmo, de la Secció de Recerca de l'ICE, s'ha dut a terme entre el mes d'octubre i el mes de desembre de 2011.

Adicionalment, la Secció de Recerca de l'ICE ha participat en un estudi encarregat per Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu (CSASE) de la Generalitat de Catalunya, que té com a objectiu Anàlisi i valoració de les diferències de gènere en els resultats educatius dels nois i les noies. Aquest estudi s'ha dut a terme entre el mes d'octubre de 2011 i el mes de juny de 2012.

Participació en congressos i jornades

S'ha participat en les activitats següents:

- «2n Simposi d'Innovació Educativa INNED2. La innovació metodològica» al mes de novembre de 2011.
- «I Congreso Internacional Edificar la paz en el siglo XXI» al mes d'abril de 2012 amb la comunicació Las competencias del formador de formadores del profesorado para la educación para la paz. Comunicació presentada per Maite Colén coordinadora de la línia de recerca sobre Formació permanent del professorat de la Secció de Recerca de l'ICE.

- «VII Congrés Internacional Docència Universitària i Innovació (CIDUI)» al mes de juliol de 2012.
- III Congreso Internacional «Nuevas Tendencias en la Formación Permanente del Profesorado. Políticas y Modelos de la Formación Permanente» al mes de juliol de 2012. En aquest congrés Francesc Martínez, Cap de la Secció de Recerca de l'ICE, ha participat com a membre del Comité Organitzador i Científic.
- «8th International Conference on Education» al mes de juliol de 2012 amb la comunicació Identification and validation of methodological research competencies in the degree of pedagogy, University of Barcelona.

Activitats coorganitzades

S'han coorganitzat les activitats següents:

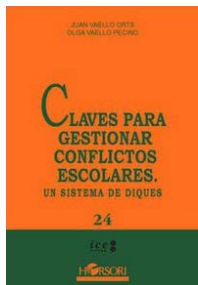
- XII Seminari Permanent d'Orientació Professional i III Seminari Internacional d'Orientació Professional «El desenvolupament professional en una etapa d'incertesa» al novembre de 2011. Aquesta activitat ha estat organitzada conjuntament amb el Departament de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació de la Facultat de Pedagogia de la UB.
- «Jornada científica de ámbito nacional sobre Acogimiento en Familia Extensa (AFE) Factores de resiliencia y modelo de intervención grupal» al novembre de 2011. Aquesta activitat ha estat organitzada conjuntament amb el Grup de Recerca en Intervencions Socioeducatives en la Infància i la Joventut (GRISIJ) de la UB.
- Taller científico del proyecto «Evaluación de la formación semipresencial de los médicos de Atención Primaria de métodos y estrategias de Educación para la Salud» al febrer de 2012.
- Seminari de formació «Reinventar-se com a professional de l'allò social. Referències en temps complexos: nous reptes per a l'empleabilitat» de febrer a juny de 2012. Aquesta activitat ha estat organitzada conjuntament amb la Coordinació del Pràcticum d'Educació Social de la Facultat de Pedagogia de la UB.
- Jornada de treball «Transferència, Emprenedoria Social i Xarxes d'Innovació als Graus Universitaris» al juny de 2012. Aquesta activitat ha estat organitzada conjuntament amb la Red Universitaria de Emprendeduría Social (REDUS) i el Departament de Didàctica i Organització Educativa de la Facultat de Pedagogia de la UB.
- Jornada de difusió de resultats I+D «Ciudadania intercultural: la millora de la convivència intercultural de joves de 14 a 16 anys del municipi de Sant Boi» al març de 2012. Aquesta activitat ha estat organitzada conjuntament amb el Grup de Recerca en Educació Intercultural (GREDI) el Departament de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació i el Grup de Recerca i Innovació Docent Bastida del Departament de Treball Social i Serveis Socials de la Facultat de Pedagogia de la UB.

Publicacions

Durant el curs 2011-2012 l'ICE ha continuat promovent la publicació d'estudis i informes relacionats amb l'educació a través de les seves col·leccions de llibres i revistes.

Llibres

Col·lecció Cuadernos de Formación del Profesorado de Educación Secundaria

En col·laboració amb l'editorial Horsori.

Claves para gestionar conflictos escolares. Un sistema de diques, de J. Vaello y O. Vaello.

<http://www.ub.edu/ice/node/67>

Col·lecció Quaderns de Docència Universitària

Edició digital en català i castellà.

La formació del professorat novell a la Universitat de Barcelona, de J. A. Amador (coord.)

Com elaborar un portafolis per millorar la docència universitària. Una experiència de formació del professorat novell, de Bozu, Zoia

Elements per a una bona experiència de pràctiques externes que afavoreixi l'aprenentatge, de M. Freixa, A. M. Novella, N. Pérez

<http://www.ub.edu/ice/node/57>

Col·lecció Educación Universitaria

En col·laboració amb l'editorial Octaedro.

De las tecnologías de la información y la comunicación a las tecnologías para el aprendizaje y el conocimiento, de T. Pagès y J. Parellada (coords.)

La nueva gobernanza de los sistemas universitarios, de B.M. Kehm

La gestión de la tecnología en la educación superior, de A.W. Bates, y A. Sangrà

<http://www.ub.edu/ice/node/47>

Col·lecció Cuadernos de Educación

En col·laboració amb l'editorial Horsori.

Enseñar y aprender a comunicarse en una segunda lengua, d'Ana M. Pérez Cabello

Enseñar en la sociedad del conocimiento. Reflexiones desde el pupitre, de J. Marín, R. Barlam i C. Oliveres

Educación matemática en contexto: de 3 a 6 años, d'À. Alsina

Asesoramiento psicopedagógico y mejora de la práctica educativa, de J.R. Lago y J. Onrubia Goñi

<http://www.ub.edu/ice/node/45>

TE,

Revistes

Temps d'educació

Revista de pedagogia que publica treballs referits a l'educació i la formació en tots els àmbits i nivells.

Núm. 41. Monografia: Aprenentatge servei.

Núm. 40. Monografia: Educació per a la ciutadania: entre fugues i amar-ratges.

<http://www.raco.cat/index.php/TempsEducacio>

Enseñanza de las ciencias sociales

En col·laboració amb la Universitat Autònoma de Barcelona.

Revista dedicada a la investigació en didàctica de la geografia, la història i les ciències socials en general.

Núm. 10 i 11.

<http://www.raco.cat/index.php/EnsenanzaCS>

Revista d'innovació i recerca en educació (reire)

Revista electrònica de consulta i difusió de la recerca educativa, especialment de la recerca sobre docència en els diferents nivells i àmbits educatius.

2012, Vol. 5, núm. 1.

2011, Vol. 4, núm. 1 i 2.

<http://www.raco.cat/index.php/REIRE>